

► Posjeta Centru Smoluća

**NAKON ŠTO SE
IZLIJEČE, NAJBOLJI
ŠTIĆENICI POSTAJU
ODGAJATELJI**

► Reakcije probosanskih stranaka

**FEDERALIZACIJA
PRIHVATLJIVA,
ALI AKO SE
PROVEDE I U RS**

Dnevni avaz

sedmica

POLITIČKI PRILOG NAJTIRAŽNIJEG BH. DNEVNIKA

3. JANUAR/SIJEČANJ 2009.

INTERVJU Wolfgang Petrič, austrijski diplomata i bivši visoki predstavnik za BiH

” U BiH su trenutno najvažniji odnosi između Bošnjaka i Srba. Znam da Dodik nije secesionista. Svjestan je da bi takvo što bilo - u stvari - brisanje RS. Eto, Dodik proglasi nezavisnost. Niko mu je neće priznati. Štaviše - dobio bi sankcije i međunarodnu izolaciju. Idemo i korak dalje - neko to i prizna. Šta je Dodik tada? Mali provincijski političar u nekom beogradskom zapečku. I, ne zaboravite. Prvi ko bi se pojavio u takvoj BiH bile bi snage NATO-a!
”

**SECESIJA RS I ZA SRBE BI BILA
NAJGLUPLJI MOGUĆI POTEZ**

▶ INTERVJU Wolfgang Petrič, austrijski diplomata i bivši visoki predstavnik za BiH

Secesija RS i za Srbe bi bila najgluplji mogući potez

U BiH su, trenutno, najvažniji odnosi između Bošnjaka i Srba • Već duže vrijeme zagovaram gašenje Ureda visokog predstavnika • Uvjeran sam da je vrijeme da se problemi u BiH počnu rješavati iznutra

Razgovarao: **Sead NUMANOVIĆ**

Wolfgang Petrič (Wolfgang Petritsch) ambasador je Austrije pri Organizaciji za evropsku saradnju i razvoj (OECD) u Parizu.

No, vrlo je angažiran kao čovjek koji odlično poznaje bh. i balkanske prilike.

Pitanje prošlosti

- Protekla godina za BiH je - protraćena! Propušteno je puno prilika i šansi. Dok se Evropska unija trudila da pomogne BiH, to nije naišlo na adekvatan odgovor u BiH - kaže nekadašnji visoki predstavnik za BiH u razgovoru za naš list.

□ Čime argumentirate ovakvu ocjenu?

- U BiH postoje potencijal i ljudi koji mogu odgovoriti na zahtjeve EU. No, problem je u tzv. post-stratnom sindromu. Prošlost vam je bitnija, nego budućnost. To se posebno odnosi na članove Predsjedništva BiH. Oni ne vide koliko je toga urađeno kako bi se rješavali problemi prošlosti.

□ Na šta mislite?

- Na puno toga. Uzmite naprimjer Memorijalni centar Potočari. On tamo postoji i nikada se nije desilo da se Memorijalni centar bude meta ozbiljnog napada.

Također, mnogo toga je urađeno da se zločini pamte. Mislim da je pitanje prošlosti dobron riješeno. Naravno, preživjeli i žrtve moraju se poštivati i mora se voditi računa o njima, ali ne i manipulirati tim bolnim pitanjem.

Preduvjet za sve, međutim, je da se ključni političari dogo-

Silajdžić ide naruku Dodiku

□ Šta je izlaz iz sadašnje situacije u BiH?

- Pragmatizam! Političari moraju biti principijelni, ali i voditi računa o svakodnevnom životu. To posebno ne uviđa Haris Silajdžić. On naprosto ide naruku Miloradu Dodiku koji je veoma pragmatičan, ali koristi te „napade“

ili stvarne napade na RS i upada u retoriku SDS-a. Silajdžić i Dodik međusobno se pomažu, asistiraju jedan drugom, a ne koriste državi. To mora prestati.

Dodatni problem koji BiH ima jesu njene nefunkcionalne institucije i to se, također, mora promijeniti.

vore, poput evropskih lidera 1945. godine. Oni trebaju reći „finito“, nema više tlapnje. Moramo se fokusirati na to kako oživiti zemlju i pomiriti ljude.

□ Očekujete li da će se to desiti?

- Treba istaći da je protekli rat bio, u neku ruku, i sukob između braće i sestara. To je bolan konflikt i da bi se riješio, potrebna je pomoć sa strane. A nju ste dobivali u proteklom godinama.

Da bi se, međutim, pravila država, mora postojati odgovornost i partnerstvo domaćih političkih aktera. Međunarodna zajednica već je predugo prisutna u BiH kroz Ured vi-

sokog predstavnika.

□ Zagovarate gašenje OHR-a?

- Da. To propagiram već duže vrijeme. Međunarodna zajednica dugo vremena nije imala konzistentnu strategiju prema BiH. Ona je lutala od jednog do drugog rješenja i sada je veoma teško definirati koji je put najbolji.

Osnovna ideja

Ako imate međunarodnu zajednicu angažiranu deset godina na jednom problemu, to je nekako i razumljivo i može dati rezultate. Ali, ako je ona tu čak 13 godina nakon Dejtona, to je previše! Objektivno, svako daljnje angažiranje međunarodne zajednice na problemu duže od deset godina znak je da je u pitanju veliki problem.

□ Da li je Vaše zalaganje za gašenje OHR-a preuranjeno...

- Nije!

□ Međunarodna zajednica ne misli tako.

- Znam. Svjestan sam njihovih aktivnosti u BiH. Ipak, osnovna ideja treba biti - „dobro, moramo prestati s našim angažmanom i početi pažljivo pratiti šta se u BiH radi“.

Mislim da to rukovodi i Miroslava Lajčaka u njegovom radu. BiH nema ambicije postati dio OHR-a, već EU. A sa OHR-om ne možete ući u EU. OHR je napravljen u Dejtonu kako bi se sredilo stanje u državi osakaćenoj ratom. Nakon 13 godina, stanje u BiH nije na zadovoljavajućem nivou i dio krivice za to snosi i međunarodna zajednica. Naravno, krivice ima i na bh. strani.

Uvjeran sam da je vrijeme da se problemi u BiH počnu rješavati iznutra i uz pomoć i saradnju sa EU. Unija je jedina vanjska snaga koja ima legitimitet i perspektivu kojoj streme građani BiH.

□ Postoji strah da bi odlazak OHR-a i EUFOR-a doveo do raspada zemlje?

- Mislim da je on neosnovan.

□ Zašto?

- U BiH su, trenutno, najvažniji odnosi između Bošnjaka i Srba. Znam

Treba nam zajednička akcija EU i SAD

- EU mora biti snažnije prisutna u BiH. Mi smo dobri u tehničkoj pomoći. Nedostaje nam politički okvir. Sada imamo priliku s novom američkom administracijom. Kada se Hilari Klinton (Hillary Clinton) pojavi u BiH, to će biti veliki događaj. Ipak, ne zanosimo se, BiH ne može biti dio SAD, već EU.

Treba nam zajednička akcija EU - SAD.

da Dodik nije secesionista. Svjestan je da bi takvo što bilo - u stvari - brisanje RS.

Eto, Dodik proglasi nezavisnost. Niko mu je neće priznati. Šta više - dobio bi sankcije i međunarodnu izolaciju. Idemo i korak dalje - neko to i prizna. Šta je Dodik tada? Mali provincijski političar u nekom beogradskom zapečku. I, ne zaboravite. Prvi ko bi se pojavio u takvoj BiH bile bi snage NATO-a!

Dakle, i iz pragmatičkih i iz političkih razloga - secesija RS i za Srbe bi bila najgluplji mogući potez.

Dodatno, Srbija želi u EU. U njihovom životnom interesu je da nema sukoba u BiH jer znaju da bi njih smatrali odgovornim za takvo nešto.

Odvlačenje pažnje

□ Da ne pojednostavljujete malo previše probleme u BiH?

- Naravno da ne! U proteklih dvije decenije puno smo naučili iz balkanskih lekcija. Vi, možda, ne vidite brzinu reakcije EU. Ali pogledajte kako smo se brzo našli u Africi. Vojnici moje domovine angažirani su u Čadu! Možete pretpostaviti kako bi se oni brzo našli negdje u Evropi.

Ali, znam da ne samo građani BiH, već ni ekstremisti ne žele probleme. Oni su svjesni da bi izgubili mnogo više nego što ikada mogu dobiti.

□ Sad već zvučite i idealistično!

- Znam da tako zvuči.

BiH mora imati snažne pravosudne ustanove, dobru i profesionalnu policiju i demokratsko društvo.

Fokusiranje na moguće secesije i nove sukobe samo odvlači pažnju od stvarnih problema zemlje koje možemo vidjeti kroz aktivnosti policijskih i sudskih institucija.

Petrič: Znam da Dodik nije secesionista